

31.3.2014

PRIOPĆENJE ZASTUPNICIMA

Predmet: Predstavka 0509/2013, koju je podnijela Sylwia Maćkowiak, poljska državljanka, u ime udruge „Nasz Dom”, o planovima za izgradnju rudnika lignita u području oko mjesta Poniec, Krobia i Oczkowice (južna Velikopoljska)

1. Sažetak predstavke

Udruga „Nasz Dom” protivi se planovima otvaranja površinskog kopa rudnika lignita u području oko mjesta Poniec, Krobia i Oczkowice te buduće izgradnje termoelektrane u kojoj će se sagorijevati lignit iskopan u tom rudniku. Udrugu čine stanovnici tog područja koji se boje da će se projektom nanijeti nepopravljiva šteta selima te regije te onečistiti okoliš.

Rudarska tvrtka PAK Górnictwo Sp. z.o.o. dobila je dozvolu u svibnju 2011., a sad je započela prva bušenja u tom području.

2. Dopuštenost

Proglašeno dopuštenim 19. studenog 2013. Komisija je bila pozvana dostaviti informacije u skladu s člankom 202. stavkom 6. Poslovnika.

3. Odgovor Komisije, zaprimljen 31. ožujka 2014.

Podnositelj predstavke, udruga „Nasz Dom”, protivi se planovima za otvaranje površinskog kopa rudnika lignita. Stanovnici su protiv pokrenutih istražnih radova. Radovi se temelje na odluci Ministarstva okoliša (od 11. svibnja 2011.) kojom se dopušta istraživanje i identificiranje rezervi lignita u području oko mjesta Poniec, Krobia i Oczkowice. Podnositeljica predstavke ističe da je ta regija gospodarski i povijesno povezana s modernom poljoprivredom (te navodi primjere niza prehrambeno-prerađivačkih tvornica koje se u njoj

nalaze). Zbog toga lokalne zajednice smatraju da planovi za otvaranje površinskog kopa rudnika lignita predstavljaju prijetnju njihovim socijalnim i gospodarskim interesima. Podnositeljica predstavke smatra da su općinska tijela i ministar okoliša, koji su odobrili istražne radove, prekršili članak 41. Povelje o temeljnim pravima Europske unije. Ona nadalje postavlja pitanje o poljskim odredbama o prisilnom iseljavanju i njihovoj usklađenosti s poljskim Ustavom. Osim toga podnositeljica predstavke spominje odluke kojima se investitoru daje pravo na izvođenje istražnih radova i koje sadrže klauzulu o izravnoj primjenjivosti kojom se, po mišljenju podnositeljice predstavke, krše imovinska prava. Podnositeljica predstavke u zaključku smatra da sadašnje stanje predstavlja kršenje članaka 6. i 37. Povelje o temeljnim pravima. Ona također ističe mogućnost kršenja odredbi članka 6. Direktive o staništima ako se odobri otvaranje površinskog kopa.

Zapažanja Komisije

O navodnom kršenju Povelje o temeljnim pravima

Povelja o temeljnim pravima ponajprije se primjenjuje na institucije EU-a. Njome se također obvezuju nacionalna tijela, ali samo ako primjenjuju pravo EU-a. U konkretnoj žalbi na postupanje nacionalnih tijela, odnosno poljskog Ministarstva okoliša, može se smatrati da ona primjenjuju pravo EU-a samo ako donesu neku odluku u okviru područja primjene relevantnog prava EU-a, na primjer ako primjenjuju Direktivu o procjeni učinaka na okoliš (2011/92/EU) ili Direktivu o staništima (92/43/EEZ). U ovoj fazi postupka nadležna nacionalna tijela još nisu donijela nikakva odobrenja u skladu s nacionalnim pravom primjenjujući direktive EU-a. Čini se da je glavni razlog taj što se još nije dostigla relevantna faza postupka, npr. savjetovanje s pojedincima na koje se odobrenje može odnositi (kao što je, primjerice, odobravanje rudarskih radova na određenom mjestu).

No ako postupak dostigne tu fazu, relevantna nacionalna tijela bila bi obvezna poštovati Povelju o temeljnim pravima, uključujući pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života (članak 7.), pravo na vlasništvo (članak 17.) i obvezu da u svoje politike uvrste visoku razinu zaštite okoliša (članak 37.). U pogledu navoda o kršenju članka 41. Povelje o temeljnim pravima Europske unije treba istaknuti da se tom odredbom obvezuju samo institucije, uredi i agencije Europske unije. Zato se ona ne primjenjuje izravno na države članice. Na temelju toga pravo na dobru upravu jedno je od općih načela prava Europske unije na čije su se poštovanje države članice obvezale, posebno tijekom upravnih postupaka kojima se primjenjuje pravo EU-a, kao u navedenim slučajevima.

O navodnom kršenju Direktive 92/43/EEZ¹

Podnositeljica predstavke zabrinuta je zbog činjenice da bi, ako se odobri otvaranje površinskog kopa rudnika lignita, depresijski lijevak također negativno utjecao na područje Dolina Baryczy obuhvaćeno mrežom Natura 2000, koje se nalazi izvan planiranog površinskog kopa. Taj negativni učinak predstavljao bi kršenje članka 6. Direktive o staništima.

Međutim iz pruženih informacija jasno je da postupak odobravanja tog projekta još nije

---

¹ SL L 206, 22.7.1992., str. 7.

započeo. Traju samo istražni radovi izvan područja obuhvaćenog mrežom Natura 2000. Zbog toga, na temelju dostavljenih informacija, Komisija ne može zaključiti da su prekršene odredbe Direktive o staništima. Ako investitor odluči provesti projekt, morat će dobiti potrebna odobrenja u skladu s poljskim zakonom (ekološka odluka), a tijekom tog postupka morat će se provesti nužna procjena mogućih učinaka na područje obuhvaćeno mrežom Natura 2000.

O pitanju javnog savjetovanja

Podnositeljica predstavke također tvrdi da se o planovima za otvaranje površinskog kopa rudnika lignita na tom mjestu nisu održala savjetovanja s općinskim tijelima i javnošću.

Na temelju procjene informacija koje je podnositeljica predstavke dostavila jasno je da postupak izdavanja odobrenja još nije započeo. Ako postupak odobravanja površinskog kopa rudnika započne, poljskim zakonom traži se održavanje javnog savjetovanja koje se provodi tijekom postupka izdavanja ekološke dozvole. Tim se zahtjevom u poljsko zakonodavstvo prenose obveze iz Direktive 2011/92/EU o procjeni učinaka određenih javnih i privatnih projekata na okoliš¹.

O pitanju neusklađenosti poduzetih mjera s poljskim Ustavom

Komisija nema ovlasti istraživati jesu li poduzete mjere u skladu s poljskim Ustavom.

Zaključci

Na temelju dostupnih informacija Komisija trenutno ne može utvrditi nikakvo kršenje zakonodavstva EU-a koje se odnosi na okoliš.

---

¹ SL L 26/1, 28.1.2012.